

I. TEORIJSKE OSNOVE

1. TROŠKOVI

1.2. Pojam troškova i cijene koštanja

Troškovi se novčani izraz utroška i mogu se definisati kao resursi koje treba žrtvovati ili kojih se treba odreći radi postizanja specifičnog cilja (6).

Posmatrano u računovodstvenim terminima, treba razlikovati troškovima bliske kategorije kao što su: utrošci, izdaci i rashodi.

Izdaci se mogu definisati kao smanjenja novčanih sredstava u blagajni i na računima u bankama.

Rashodi su negativna stavka računa dobitaka/gubitaka, i mogu se definisati kao žrtvovani resursi u stvaranju prihoda kojem pripadaju, i koji se odnosi na određeno obračunsko razdoblje.

To znači da nisu svi troškovi istodobno i rashodi. Troškovi proizvodnje npr. postaju rashodi tek kada se proizvodi prodaju i kad se na temelju te prodaje prizna prihod.

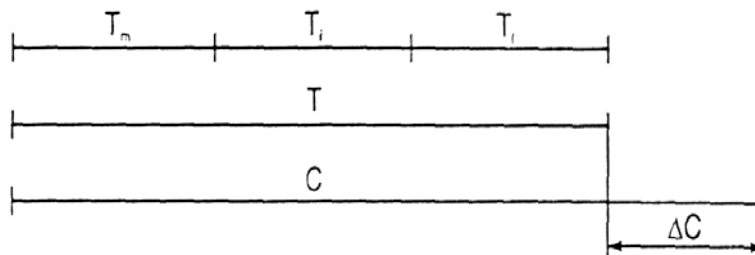
Mogućnost pokrivanja troškova za određene tržišne proizvode redovno se kreće unutar odnosa između sljedećih ključnih ekonomskih kategorija:

$$\text{Prodajna cijena} - \text{troškovi} = \text{dobitak} \quad \text{ili} \quad \text{Prihodi} - \text{rashodi} = \text{dobitak}$$

Model tradicionalnog upravljanja proizvodnim troškovima je najstariji i on se temelji na podjeli proizvodnih troškova u tri glavne grupe i to:

- troškovi materijala,
- troškovi radne snage,
- troškovi sredstava rada.

Njihov zbir predstavlja cijenu proizvoda. Potrebno je razlikovati troškove izrade proizvoda koji se nazivaju cijenom koštanja proizvoda (T), (sastoji se od troškova materijala (T_m) sredstava rada (T_i), radne snage (T_l), od cijene proizvoda (c) koja se postiže prodajom proizvoda na tržištu.

Slika 8. Razlika između cijena koštanja i cijene proizvoda [1]